

Pesem makabejskih bratov!

Za orlovsko akademijo v Unionu 11. marca 1923 zložil: dr. I. Pregelj.

Oče nebeški, Večni v razvalu svetov!
Sin Odvetnik, Svetli v molku mrakov!
Duh, Vsevedni v golku mrakotnih laži!

V treh osebah en Bog, Tvoji smo mi!
V imenu Očeta in Sina in Svetega Duha!
velja,
da smo kladivo, kladivo, kladivo
v rokah Boga!

Naši dedje so dom ljubili!
naši dedje so dom branili!
zanj so svojo kri prelili!
Preljmo še mi!
Za čast in slavo naših zemlja,
za pravdo dedov in svobodo meja
velja,
da smo kladivo, kladivo, kladivo
v rokah Boga!

Naši dedje so luč ljubili,
naši dedje za dne so hodili,
naši dedje so mrak črtili!
Črtimo še mi!

Za dedov vero in zvestobo srca,
za sveto in večno blagovest neba
velja,
da smo kladivo, kladivo, kladivo
v rokah Boga!

Naši dedje so pesem imeli,
vanjo srca so ljubezen razvneli,
svojo v pesmi so čast razodeli!
Razodejmo še mi!
za čast naših mater in naših žena,
za sladko čistost naših sestra
velja,
da smo kladivo, kladivo, kladivo
v rokah Boga!

Kdo z nami, kdo z nami? Bog, Oče naš.
Kdo proti, kdo proti? Tema in laž.
Kdo z nami, kdo z nami? Odrešenik, Bog Sin.
Kdo proti, kdo proti? Zlogolki temin.
Kdo z nami, kdo z nami? Bog, Sveti Duh.
Kdo proti, kdo proti? Hudič, napuh.
V imenu Boga, Troedinega,
velja,
da smo kladivo, kladivo, kladivo
v rokah Boga!

V letošnjem letu bo v Ljubljani slovenski katoliški shod!

Naš cilj bodi: vsi redni člani hočemo do 1. avg. imeti krog in nastopiti v sprevedu 26. avg. kot Orli; vsi telovadci hočemo do 1. avgusta imeti telovadno obleko in znati najmanj proste vaje za l. 1923. dovršeno; vsi verni katoliški možje in fantje moramo na katoliški shod, pokazat celemu svetu, da katoliški Slovenci še živimo, da smo močni in hočemo ostati verni svojim prednikom. Bratje, delajmo, da bomo mogli uspeti!

○○○○○○○○

II. telovadni teden J. O. Z.*)

od 4. do 11. marca 1923.

Vsaka dobra stvar ima v sebi naravno teženje, da se skuša kar najbolj razširiti v splošno korist. Zato ima Orel že na prvi strani svoje Zlate knjige začrtan cilj: v so pošteno mladino združiti, s pomočjo orlovski prerojene mladine pridobiti celo ljudstvo za vzore krščanstva. Nadaljni odstavki Zlate knjige še podrobneje predpisujejo Orlu zbiranje in pridobivanje z nastopi in manifestacijami svojega dela in ciljev.

Novo posebno uspešno obliko manifestiranja orlovskih vzgojnih ciljev in sredstev, velikega agitatoričnega pomena, je našla naša centrala lani. S tako lepim uspehom je izvedla telovadni teden petih telovadnih večerov in treh akademij (primerjaj 4. št. Mladosti 1922), da je po istem sporedu — seveda z novo vsebino letošnjega telovadskega delovnega načrta — tudi letos pripravila II. telovadni teden.

Še preden je vzbrstelo popje in se prikazalo novo zelenje v naravi, v dnevih, ko se je oglasil po mrtvi zimi prvič zopet ptičji spev, je Orel kakor v prelestnem šopku povezane podal naši javnosti nove cvetke iz svojega vrta, ki se bodo čez leto dalje razcvetale po celi domovini, v vseh orlovskih domovih in krajih, da se ob pogledu nanje razveseli sleherno pošteno srce in oko domoljubov. Celotno tja v daljnje kulturno središče današnjega sveta, v svetovni Pariz, kjer bo 21. in 22. julija zbran ob 25 letnem jubileju mogočne francoske katoliške telovadne zveze na mednarodnih tekmah in slavnostih cvet katoliške mladine iz celega sveta, bodo ponesli naši najspособnejši bratje naš pisani venec in narodni prapor, da ju pokažejo celemu svetu, če bo moč zbrati v to potrebna sredstva. In mesec nato bo razvilo slovensko krilo Orla svoj prapor in pokazalo svoje uspehe v Ljubljani na katoliškem shodu zbranemu ljudstvu, ki bo prvič po l. 1913. v celoti

moglo gledati svoje Orle v poletu, na čelu svoje v znamenju križa organizirane armade.

Če smemo soditi po uspehu telovadnega tedna, ki ga smemo imenovati nekak uvod in predpripravo na letošnje telovadne nastope Orla, bodo ti nastopi lepi, sijajno obiskani, še globlje in širje bodo zanesli orlovsko misel med ljudstvo in ji priborili nove moči in ugleda. Še lepše in še bolj veselo in častno bo biti Orel!

Teden je otvoril v nedeljo 4. marca ob 4. uri pop. v dvorani Ljudskega doma na 1. (Mladinski) akademiji predsednik ljubljanske podzveze br. dr. Jože Basaj s sledečim nagovorom.

Govor predsednika O. P. pri otvoritvi telovadnega tedna J. O. Z. v letu 1923.

Otvorjam drugi telovadni teden Jugoslovanske orlovske zveze.

Kakor lani, smo tudi letos pri otvoritvi dali prednost našim malim. Tekom tedna sledi pet telovadnih večerov, v soboto je orliška akademija v tej dvorani, v nedeljo pa kot zaključek telovadnega tedna velika akademija v dvorani Uniona.

Naj mi bo pri tej priliki dovoljeno, da Vam na kratko očrtam naše cilje, naša stremjenja.

Orlovska organizacija je organizacija krščanske mladine in temelji na krščanskih načelih. Danes, ko vlada brezverstvo in materijalizem, ko vedno bolj pada smisel za etične vrednote, ki povzdiguje človeka nad žival, postaja versko vprašanje tem važnejše. Zavedati se moramo, kako nizko bi padla človeška družba, ako bi se oddaljila od najvišjih etičnih vrednot: lepote in ljubezni. Zadnji in edini vir teh etičnih vrednot pa je večna Lepota in večna Ljubezen, h katerim vodi vera.

Mladina brez idealizma je mrtva. Mladina brez idealov se bo utopila v materijalizmu in bo podlegla v boju s strastmi. Kot zrak za življenje, tako so za mladino potrebni ideali. Vir pravega, čistega idealizma je zopet vera. Naši dedje so gradili po holmih in gričih cerkve. Te so spomeniki njihovega idealizma, njihovega strem-

*) Podrobnejši opis tehnične vsebine objavi Orlovski Vaditelj.

ljenja kvišku in dokaz, da je kljub tlačanstvu, kljub turškemu nasilju, kljub težkim gospodarskim razmeram njihovo oko bilo obrnjeno kvišku.

Današnji svet hoče izpodriniti, hoče nadomestiti pravi verski idealizem z raznimi surrogati in s tem odtrgati mladino od vere. Ustanavljajo se etične družbe, družbe za humanost itd. To ne drži. V kritičnem času se pokaže kot laži-idealizem, kot slab surrogat.

Bistvo krščanskega idealizma je izpopolnjevanje od stopnje do stopnje k vedno večji popolnosti, katere vzor je Kristus. To izpopolnjevanje pa zahteva predvsem praktičnega krščanstva, zahteva izvrševanje Kristusovega nauka v delavnik, ne samo v praznik, v delavnici, v družini, na cesti, ne samo v cerkvi.

Naš čas stoji v znamenju socialnih vprašanj, socialnih problemov in socialnih bojev. Orlovska mladina ne sme ostati socialnemu vprašanju tuja. Orlovska organizacija mora vršiti pravo socialno vzgojo. Prava socialna vzgoja pa sloni na načelu, da pravica izvira le iz dolžnosti in da pravica pristojna vsakomur le v toliko, v kolikor je izpolnil svojo dolžnost do družbe.

Za našo organizacijo, ki sloni na krščanskem načelu, je socialni problem že rešen v Kristusovi zapovedi: „Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe!“ Problem je rešen; treba ga je le še med ljudmi, z njihovimi slabostmi, strastmi in sebičnostjo, tudi izvesti, uveljaviti. Zato je treba človeka že v mladih letih vzgajati, navajati k socialni pravičnosti, k odpovedi, k žrtvam za skupnost, izravnovati nasprotja, meje in prepade med sloji, med stanovji. Na naših fantovskih večerih se zbirajo bratje, člani odseka, na prijateljski razgovor, da gojijo prijateljstvo in se izobrazujejo, brez razlike stanu, brez razlike premoženja, brez razlike poklica.

Le ako bo poedinec socialno vzgojen, tedaj bo mogoče iz socialno pravičnih poedincev zgraditi socialno zgradbo naroda in države. Dokler pa je poedinec materialist, sebičnej, dokler samo zahteva za se in za svoj stan, dokler vidi samo svoje pravice in ne pozna dolžnosti, tako dolgo socialna zgradba ne bo mogoča, pa najsi bo ta poedinec socialist, komunist ali kar hočete.

Mi vemo, da so prvi kristjani socialno vprašanje ne samo rešili, ampak da so socialno pravičnost že v praksi izvajali. Pri njih je bila Kristusova beseda še živa, v njih srcih je še zvenela Kristusova zapoved: „Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe!“

Dolžnost naše organizacije je dalje narodna vzgoja, vzgoja k domovinski ljubezni. Veliki poljski pesnik Mickiewicz je izrekel prelepe besede: „Domovina, ti si kakor zdravje. Le tisti te ve ceniti, ki te pogreša“. Za čisto domovinsko ljubezen je potreben idealizem. Nežno cvetko domovinske ljubezni moramo vsaditi v prava tla, v nežna srca mladine.

Zadnji in najmočnejši vir ljubezni do domovine pa je v božji zapovedi: „Spoštuj očeta in mater!“ Ta zapoved veleva tudi, da ljubi njihovo vero, njihov jezik, njihove običaje, da brani njihov dom in zemljo, v kateri počivajo.

Zavedamo se, da je velik del našega naroda še pod tujim jarmom, da ječijo naši bratje in sestre v sponah tujega naroda onstran meje. Črni trakovi na naših praporih ne bodo izginili, dokler se brat ne združi z bratom, dokler se ne združi to, kar je ločeno z nasiljem proti božji in človeški pravdi.

Kakor narodu v celoti, ravno tako je posamezniku potrebna močna opora, potrebna trdna hrbtenica, to je vzgojena krepka volja. Naša organizacija vrši poleg prosvetnega dela tudi vzgojo duše in telesa. Mi se zavedamo, da bo narod gospodarsko in kulturno delaven, krepak, čil, ako bodo gospodarji in gospodinje trdni značaji z močno voljo. Zato tudi telovadba pri nas ni sama sebi namen, ampak je oplemenitena z višjim ciljem, s ciljem vzgoje volje. Ravno naše ljudstvo po deželi, kjer je večina našega članstva, se premalo zaveda in zna premalo ceniti veliko skrivnost, velik pomen, ki leži v vzgojeni krepki volji.

Naša načela poznate, zato boste razumeli, da je naše delo težko, da je obširno in da zahteva velikega napora. V imenu kulturnega napredka našega naroda, v imenu stremljenja za lepšim in človeka vrednim življenjem, kakršno naj živi naša mladina, Vas prosim, dragi stariši, da nam pomagate, da z nami pri tem važnem delu sodelujete in da radi pošiljate svoje sinove in svoje hčere v orlovsko odseke in krožke, v orlovsko organizacijo, ki jo po pravici lahko imenujemo visoko šolo slovenske mladine.

Po govoru se je razvil brez odmora, s sodelovanjem salonskega orkestra, zelo točno sledeči spored, pri katerem se je najbolj odlikoval naraščaj odseka Krakovo-Trnovo:

2. Proste vaje za leto 1923 — Orlič Št. Jakob.
3. Deklamacija. — 4. Vaje s palicami — Orlič Št. Šiška. — 5. Skupine na prostih tleh — Orlič Št. Jakob. — 6. Proste vaje — Mladenke Vič. — 7. Deklamacija. — 8. Vaje vaditeljev s palicami — Dijaški naraščaj. — 9. Skoki čez konja na šir —

Orliči Krakovo-Trnovo. — 10. Proste vaje — Mladenke Krakovo Trnovo. — 11. Deklamacija. — 12. Skupinske vaje — Orliči Krakovo-Trnovo. — 13. Skupinske vaje z robci in venci — Orličice Št. Peter. — 14. Šaljivo rajanje: Nagajivki z medvedki.

Pet telovadnih večerov v telovadnici Ljudskega doma, okusno prirejeni, je poteklo gladko, brez motenj, le br. načelnik O. P. si je pri odskoku s krogov poškodoval roko (blazina se je premaknila) in ni mogel dalje telovaditi. Gledalci so vsak večer napolnili sedeže okrog telovadnice in obe galeriji. Nastopi so trajali povprečno po eno in pol ure, le zadnji dve uri. Vsak večer je igral salonski orkester, ki je spremljal skoro vse proste vaje in prijetno poživiljal tišino med orodno telovadbo. Pavz skoro nikakih ni bilo, kar svedoči o dobri pripravi. V marsičem je bil na predek telovadcev v zadnjem letu zelo očiten, zlasti na orodju in v skakanju. Veliko večino vaj je sestavil br. načelnik J. O. Z., ki je tudi z veliko požrtvovalnostjo vodil priprave in nastope. Sodelovati so morali seveda napeto vsi ljubljanski odseki in vaditeljski zbor O. P., zlasti načelniki. Zaslужijo zadoščenje lepo uspelega tedna, ki bi bil nemogoč brez požrtvovalnosti vseh. Nastopi so se vrstili v sledečem redu (vsak večer ob 8. uri):

Pondeljek 5. III. — Ljubljanski odseki:

Lastne proste vaje odsekov: Št. Jakob, Šiška, Št. Peter, Vič — vaje okrožne vrste na drogu — skoki čez mizo — telovadne igre — vaje na višjem drogu — skoki v daljavo — natezanje vrvi — proste vaje za l. 1923. (Vsi odseki skupaj).

Torek 6. III. — Dijaški Orel Ljubljana: Redovne vaje — petje: „Morava“, „Nad Tatros bliska“ — vaje z ročkami — vaje II. vrste na bradlji — skoki — vaje na lestvah — boksanje — športne vaje — vaje I. vrste na bradlji — borjenje (metanje) — dviganje bremen — igre — skupine.

Sreda 7. III. — Ljubljanske Orlice:

Proste vaje za l. 1923 — rajalni pohod — vaje s kolebnico — vaje z loparji — simbolične vaje — konj na šir z ročaji — skupinske vaje — vaje s palicami — simbolične vaje — proste vaje za drugi orlovski tabor v Brnu — igre — vaje s kiji.

Četrtek 8. III. — Vaditeljski zbor O. P. — Ljubljana:

Vaditeljske proste vaje — vaje na konju na šir z ročaji — tekmovalne proste vaje — skoki s prožno desko — skupinske vaje — skoki čez konja navzdolž — boks — vaje na krogih — vaje z batoni.

Petek 9. III. — Prikazovanje tekem (po programu za l. 1923):

Redovne vaje — proste vaje (osnovni gibi) — tekmovalne vaje na drogu in bradlji za nižji oddelek — vaje za višji oddelek — tekma v skokih v višino in daljavo — tekmovalne vaje za prvenstvo — proste vaje za l. 1923.

V soboto 10. III. zvečer so na orliško akademijo prišli že nekateri gostje iz Hrvatske in iz dežele. Dve uri brez odmora je trajal nastop, ki je splošno zadovoljil, po sporedu:

1. Deklamacija. — 2. Vaje s kiji — Krožek dijakinj. — 3. Skupinske vaje — Krožek Vič. — 4. Vaje vaditeljic — Krožek dijakinj. — 5. Govor predsednice Orliške Podzveze, Ljubljana. — 6. Vaje z rakeji — Krožek dijakinj. — 7. Simbolične vaje — Krožek Šiška. — 8. Deklamacija. — 9. Simbolične vaje „Po jezeru“ — Krožek Št. Peter. — 10. Proste vaje za l. 1923 — Krožek Krakovo Trnovo. — 11. Skupinske vaje — Krožek Šiška. — 12. Deklamacija. — 13. Vaje z bobenčki — Krožek Št. Peter. — 14. Vaje na gredeh po godbi — Krožek Št. Peter.

Govor na orliški akademiji 10. marca.

(Preds. Orliške Podzveze s. Minka Žirovnik).

Vnovič stopajo danes Orlice pred Vas s svojo akademijo, vnovič vam hočejo pokazati uspehe svojega truda. Želim, da bi bil vtis današnje akademije tako globok, uspehi našega dela tako veliki, da bodo pritegnili v naše vrste tudi ono mladino, ki danes še omalovažuje naše delo, ter brez koristi zapravlja svoja mlada leta.

Naša organizacija je mladinska vzgojna telovadna organizacija, ki ne smatra viška telovadne umetnosti za svoj cilj, temveč le kot sredstvo k izpolnitvi celega človeka. Celega človeka hoče izobraziti: njegov um, duha, srce in telo; vliti mu hoče ljubezen do dela in sočloveka ter zbuditi v njem zmisel za vse, kar je dobro in lepo.

Umsko izobrazbo nudimo našim dekletom pri sestankih s predavanji, ki zadevajo stvari, ki se jih mora naučiti dekle, da bo kdaj dobra gospodinja in dobra mati.

Ker pa samo umska izobrazba nikakor še ne osreči človeške družbe, ampak ji lahko celo škoduje, zato je naš cilj predvsem kultura srca. Kaj nam pomaga, če imamo visoko naobražene mladenke, če pa vlada v njih sebičnost, pohlep po uživanju, zavist, jeza in sovraštvo! Zato naj se nauči mlado dekle nesebičnosti, požrtvovalnosti, samopremagovanja, ljubezni do bližnjega, ljubezni do naroda, ljubezni do domovine. Pravo ljubezen do domovine pa oznanja le krščanstvo. To je ljubezen, ki ne išče sebe, ampak ukazuje ljubiti domovino zaradi vesti in Boga. Zato vzgojimo in navdušimo mlado srce za ideale vere in naroda.

Toda srčna kultura brez volje še ne more udeleževati naših idealov, zato je pač važnejša naloga naše organizacije vzgoja krepke volje, ki zahteva dosti samoodpovedi in premagovanja. Če smo to dosegli, vzgajamo krepke in značajne žene, ki so močna opora ne le posameznim družinam, temveč tudi celemu narodu.

Najznačilnejše delo v naši organizaciji pa je telovadba. Povdarjam, da telovadba ni samo privlačna sila za organizacijo in primerno mladinsko razvedrilo, telovadba ni samo potrebna za razvoj in zdravje telesa, telovadba je najboljšo sredstvo za vzgojo krepke volje. V telovadnici se kujejo značaji, zakaj prav urejena telovadba zahteva discipline, odločnosti, poguma, samopremagovanja, ponižnosti, pokorščine, vsega, kar kuje značaj. Ni edini naš namen, ustvariti s telovadbo telo gibčno in lepo, priučiti si uglajenih in finih kretenj,

elegantnega nastopa, s telovadbo hočemo predvsem doseči harmonijo med dušnimi in telesnimi silami in močmi. Svoje telesne zmožnosti, vzgajamo vedno le tako, da pri tem ne trpi duša, ampak se telo in duša harmonično razvijata in izpopolnjujeta v popolnega človeka, ki zna sebe vladati po božjih zapovedih; vendar pa niso prvo merilo za vrednost naše organizacije telovadni uspehi, temveč stanovitno in dosledno izvajanje krščanskih načel v vseh življenjskih prilikah. Kolikor bolj odgovarja naše delo in življenje vsem krščanskim načelom, toliko več smo vredne me in naša organizacija!

Težko nalogo imamo: vzgajati mladino, ki je ponos in nada naroda, njegova bodočnost, kateri preti zlasti v sedanjih časih vse polno nevarnosti, za katere dušni in telesni blagor smo vedno v skrbeh. Organizacija raste, se izpopolnjuje. Dela je vedno več, le delavk, duševnih voditeljev, vedno premalo. Zato prosim in vabim zlasti inteligenco, naj nam pri težkem vzgojnem delu pomaga. Sestram pa kličem: Na delo! Naprej za našimi cilji, naprej za našimi ideali!

Orlovska akademija v Unionu 11. III. zv.

Že do sobote so bile vse vstopnice za sedeže prodane; za prodajo pred akademijo je bilo treba zadaj in spredaj pristaviti kar največ novih vrst, da dobe mesto častni gostje in zastopniki dežele. Skoro vsaka občina Slovenije je bila zastopana, iz Hrvatske je došlo 30 gostov; iz Št. Vida nad Lj. jih je prišlo 120. V prvih vrstah so gledali nastop: prevzvišena gg. škofa dr. Jeglič in dr. Karlin, načelnik Jugosl. kluba posl. dr. Korošec, g. pokraj. nam. min. Ivan Hribar, rektor ljubljanske univerze mons. dr. Aleš Ušeničnik in dekanji univerze gg. dr. Kušej, dr. Zupančič in dr. Srebrnič, generalna konzula čehoslovaške in avstrijske republike gg. dr. Beneš in Kohlruss, ljubljanski divizionar polkovnik g. Vučković z adjutantom kapetanom g. Koprivcem, komandant mesta g. polkovnik Nedič, zastopnika pokrajinske uprave gg. dr. Bevk (za prosveto) in dr. Dolšak (za narodno zdravje) itd. Hrvatske goste sta vodila ga. Bedeković in br. dr. Čepulič, telovadce br. načelnik O. P. — Zagreb, Vladarski. Dvorana in vse galerije so bile polne. Igrala je polna godba dravske divizije, deklamirali so Orlovsko visokošolci v slavnostnem orlovskem kroju.

Nastop, ki je bil po svojem ogromnem obisku, najlepšem redu, pestrem sporedu, svečanem razpoloženju in izrednem užitku, ki ga je nudil, res sijajen zaključek tedna, je trajal dve uri in pol po sporedu: 1. Deklamacija: Dr. Igo Gruden „Pesem iredentistov“. — 2. Proste vaje za l. 1923. — 3. Ritmično rajanje članic. — 4. Vaje vzorne vrste na bradlji. — 5. Deklamacija: Dr. I. Pregelj: Tožba Koroščev ob obletnici nesreče. — 6. Vaje z batoni. — 7. Govor predsednika Jugoslovanske Orlovske Zveze. — Odmor. — 8. Simbolične vaje vaditeljev — Nastop hrvatske vrste. — 9. Nastop lahkih atletov. — 10. Deklamacija: K. Dostal Lutinov „Krik starega Orla“. — 11. Borilne vaje (boks). — 12. Simbolične vaje članic — „Tri dobe češke zemlje“. — 13. Vaje vzorne vrste na drogu. — 14. Deklamacija, Dr. I. Pregelj: „Pesem Makabejskih bratov“. — 15. Vaje na narodne himne.

Poseben idejni pečat je pritisnila akademiji Orla že 1. točka, ki je skupaj s 5. in z govorom predsednika J. O. Z. pokazala ne le narodno zavednost Orla, ampak tudi globoko vplivala na narodno čustvovanje občinstva.

Pesem iredentistov.

(Dr. Igo Gruden)

Mi smo minerji! — zarili smo v rove
gnev in obup in vse misli gorjupe;
vse svoje sanje in nade in upe
skrili pred solncem smo v črne domove...

Hčerke-minerke, minerje-sinove
vzeli s seboj smo, da rijejo z nami;
in kar od nas jih še pride za nami,
matere skrile v minerske so rove,
da zarodijo — kot gade — jih v jami,
da nadojijo jih v gnevu s solzami —
hčerke-minerke, minerje-sinove.

Dol pod Dalmacijo, Istro, pod Krasom,
solnčnimi Brdi, vipavsko dolino,
gozdom trnovskim in soško kotlino
pesem minerjev s proroškim gre glasom,
mrko nasproti gre svobodnim časom,
mrka prepreza že vso domovino...

Čujte nas, bratje, o, dajte nam znak,
v Belgradu, Zagrebu, beli Ljubljani,
da od Dalmacije daleč gor v Brda
dvigne po rovi se narod teptani,
da se od iskre bolesti in srda
ogelj razširi kot blisk na vse kraje,
čujte nas bratje, o, dajte nam znak,
v Zagrebu, Belgradu, beli Ljubljani —
in že pod Trstom in solnčno Gorico,
Puljem in Reko in zadnjo vasico
svet se zaziblje, ves hkrati zamaje,
ves z dinamitom poženemo v zrak — — —

Ko se razleče poslednji oblak,
zadnji v daljavi poleže se jek,
ne več minerji, zidarji svobodni,
bomo gradili na zemlji tej rodni,
v solncu svobode nov ustvarili vek...

Nastop hrvatske vrste (8) je sprožil prisrčne pozdrave bratom Hrvatom. Med kratkimi odmori za prireditev odra (ozir. orodne telovadbe) so se vršile zanimive izmenjave misli o Orlu in akademiji med visokimi gosti, ki so se čudili lepoti, bogastvu in teži vaj, strumnosti in drznemu pogumu Orlov, o katerem še vedno skušajo vzdržati njegovi idejni nasprotniki omalovažujoče naziranje. Zastonj! Javni nastopi, dobro pripravljeni in lepo izvedeni, so raztrgali že skoro vse mreže, s katerimi blede zavist skuša ovirati Orlov polet. Tudi razstavitev strasburških in brnskih diplom in daril pred odrom je vplivala ugodno na goste.

Najbolj močan in ugoden utis je zapustila orodna telovadba! Več najboljših telovadcev se je v zadnjem času toliko poškodovalo pri telovadbi, da na orodju ta večer niso mogli nastopiti. Pa so

stopili na prazna njihova mesta drugi in vseeno smo na bradlji in drogovi videli vrhunske vaje, ki so pokazale neprekosljivo mero moči, poguma, iznajdljivosti in spretnosti u današnjih orlovskih vrstah. In to vzlic neugodnemu vplivu vročine, premočne luči in živahnemu ploskanju tisočglave množice na telovadce, ki so se odlikovali zlasti z drznostjo premetov in odskokov. Izredno visoke uspehe so dosegli nekateri bratje v skakanju. Tudi v Unionu so skakali do 145 cm (zadnji jugoslovanski rekord je le 137 cm!) z mesta in do 165 cm (na 8 korakov razdalje) z zaletom v višino (bočno).

Pesem Makabejskih bratov (Dr. Pregelj) je prednašalo 25 Orlov-akademikov; napravila je po vsebini in obliki globok utis. S pozdravom vseh nastopivših Orlov in Orlic državni zastavi ob himni Bože pravde je slavno končal II. telovadni teden J. O. Z. Spomin nanj ne bo kmalu ugasnil in skoro gotovo ostane prireditel telovadnega tedna vsake spomladali stalno na sporedu Zveze kot ponazoritev vsakoletnega tehničnega programa in ogledalo sposobnostne stopnje Orlov.

Govor predsednika J. O. Z.

br. dr. Vendelina Meglerja v Unionu 11. III.

Tiho, mirno i nečujno pripravljala se je J. O. Z. za ovogodišnju akademiju, kojom je želila javnosti pokazati bilancu prošlogodišnjeg rada. Geslo je bilo: usaditi ubedenje kod svih članova, da je najviša vrlina i krepost imati razvito čuvstvo vršenja dužnosti.

U tom uzgojanju radilo se sistematski — pedagoški, preporučujući članovima, da se uzgajaju i obnašaju prema poznatoj izreci: „Želite li da budete veliki, onda počnite, da se naučite biti mali!“

Pošto je osećaj vršenja dužnosti u čoveku jedan psihološki pojav te je o mogućnosti i o preduvetima istog napisano mnogo dubokih študija, pa nek mi je dozvoljeno spomenuti jedno glasovito delo francuskog pisca J. Smailsa: „Le devoir“. Pisac je tog dela s dubokom psihologijom dokazao, da začetak dužnosti i njen kvalitet stoji u uskoj ovisnosti sa pojavom narodne slobode.

On je izneo ono što u naravi opstoji a što smo i mi svi i sami iskusili:

„da samo slobodni ljudi mogu imati čuvstvo vršenja dužnosti, po kojem onda izobrazuju svoj osobni karakter i stvaraju kulturu“.

Mi svi, koji smo slobodu priborili ropstvom, krvlju narodnom, žrtvama i vešalima vlastitih sinova, imamo nalog, da sada u slobodi praktično izvedemo to visoko čuvstvo vršenja dužnosti, da izgradimo narodni karakter i stvorimo skupnu vlastitu narodnu kulturu. Logično sledi iz toga pitanje: Kako i u kojem smislu?

Naša historija u srpskom, hrvatskom i slovenskom delu naroda nam daje veličanstven primer kao odgovor na to pitanje.

Kad je srpski narod stenjajući pod krvnim jarmom imao da se odluči o biti ili ne biti i skupio svoju snagu, da digne poznati tahovski ustanak — tad je nad grobovima predaka prvi bio svećenik, koji je s križem u ruci zakleo prisutne, davši oslobodilačkoj borbi devizu:

„Za krst častni i slobodu zlatnu!“
I krst je pobedio, sloboda se je izvojevala.

Kad su Hrvate tlačili Madjari i kad je već bila narodnosna propast na domaku, tad je poduzeo i rečju i perom borbu za istu devizu blagopokojni dr. Jurje Strossmayer i slobode znaci se ukazaše.

Kad je u Sloveniji pretela opasnost, da se narodnost otudji i narod gospodarski propadne, tad je delom, rečju i svimi sredstvima radio te slobodu svom narodu zamajčio pod istim geslom pokojni dr. Janez Krek.

Ovi historijski momenti dadoše nam slobodu kao preduvet za naše daljno delo, svi junaci pokazali pravac, kako da krvlju priborene tečevine očuvamo, a to je: da uzgojimo čuvstvo vršenja dužnosti naspram države, naroda i vere, imajuć uvek u vidu to njihovo vodeće geslo.

Ovakvo uzgajanje čuvstva vršenja dužnosti vodila je Jug. Orl. Zveza med članovima a voditi će i u buduće, da time dostojno izvrši naloge naših narodnih i državnih prvoboraca.

Pa ne samo Orli, nego i svi Vi imate da izvršite najsavestnije sve državne, narodne i verske dužnosti sa svešću, da je to vršenje zahtev naše narodne historije, da je to kategorični imperativ našeg visokog jugoslovanskog narodnog i kulturnog zadatka. Ko dobro shvati svoju dužnost, taj će odmah i izvršiti sve ono što dužnost nalaže, znajući, da dela naša jesu ogledalo intenziteta u vršenju dužnosti, da su naša dela emanacija naše nutrine — karaktera — i merilo višine našeg duševnog nivoa.

Goethe kaže: „Svoju vrednost najlakše ćeš prosuditi po načinu kojim vršiš dužnost“.

Pa kako put dužnosti ni ravan i gladak, već pun samih borba i poteškoća, to treba da je tim veća naša gorljivost za uzgojem i vršenjem tog čuvstva, da bi se time odžili narodu, čiji sinovi jesmo i da bi potomstvu pustili dela naša, da na njima zida budućnost svoju.

Orlovska organizacija pokazuje danas u jednoj vrsti svojeg rada praktički, kako postoji harmonija med ovim geslima i praktičkim radom a ujedno daje odgovor na sve moguće nejasnosti i nerazumevanja.

Neka bude s time sve raspršeno, što je kome nejasno bilo a nama Orlima bude zadatak: vršenjem dužnosti i stradanjem izvojšiti si pobeđu, ravnajući se prema

mudri izreki:

Ne more zmagati, kdor ne zna trpeti!

Bog živi!

○○○○○○○○

Kako si nabavim orlovski kraj?

Prav lahko, ako le sam hočeš! Pred kratkem mi je pravil neki znanec, da potroši vsak mesec najmanj K 600— samo za cigarete, za pijačo pa tudi lepo vsoto. Ako bi pustil kajenje in pijačo vsaj za pol leta in ves denar sproti vlagal v Čebelico, bi si lahko nabavil lep kraj in telovadno obleko, vrhutega bi mu pa najbrž še nekaj ostalo za izlete na orlovske prireditve v letošnjem letu. Gotovo imaš tudi Ti kake nepotrebne izdatke, morda celo za pijačo in kajenje.

Nehaj izdajati denar za nepotrebne stvari in ga vlagaj v Čebelico! Izgovor, da bi se rad odvadil, pa se ne moreš, ne drži. Ali ne boš nad seboj sam gospodar? Ali ne boš imel toliko poguma, da to napraviš, kar spoznaš za dobro, koristno in potrebno za vsakega Orla? V premagovanju strasti in slabih razvad se utrdijo dobri značaji. Fant, ki že v mladosti lahkomišlno denar razmetava, ne obeta za poznejšo dobo dobrega in vzglednega gospodarja. R.

○○○○○○○○

Dr. Ivan Pregelj.

Virago victrix.

Povest iz naših dni.

Katera je prava?

Mladi ljudje cvetó. Cvetovi pa nimajo spominov, ne bridkih ne sladkih. Cvetovi iščejo po božji volji solnce in dan. Mladih ljudi veselje je iz Boga, iskati se, ljubiti družbo, hrupno besedo, prijatelje, pesem in sanjo. Mladi ljudje ne vedo za jesenske mrazove in tegobo delavnih dni. Zato niso najmodrejši, najtreznejši v svoji sodbi, najvztrajnejši pri nadležnem delu. Mladi ljudje žive iz svoje mladosti. Zato so premnogim modrim starcem preživahni, vetrnjaški, nečimurni... Modri starci! Saj imate spomine! Odkopljite jih in boste spoznali, da mladost še ni greh in da mladostna nečimurnost še ni najhujše zlo. Mladi ljudje niso modri, a cvetó. Modri starci, pustite mladim, naj cvetó, dolgo, dolgo...

Jeranova Ana in Zalaznikov Pavel sta bila mlada, a kljub temu se jima je večkrat povračal prenekateri skupni doživljaj njiju prve otroške mladosti. Ali jima je bilo namenjeno že od prvih let spoznanja, da bosta hodila skupaj, iskala drug za drugim in se našla? A če se ne bi našla, da bi deklica ali fant do smrti objokovala izgubljeno srečo, zamujeni klic, ki ju je bil pozval?

Pavel je bil doma zunaj vasi na samem. „Pomejniški ljudje“ so rekli vaščani pri fari Zalaznikovim. Čudno zadivljeno je gledal mali Pavle, ko ga je mati vzela prvokrat na faro k maši. Od tistih dob je nešteto-krat koprnel z osonjih travnatih bregov pred

rojstno hišo doli po rebru med glasno igro svojih vrstnikov in vrstnic. V teh vrstnicah pa je prav tedaj koprnela Jeranova mala Ančka navzgor k beli hiši v svetlem solncu. Ko je bilo otrokoma nekako pet let, sta na prečudno žalosten način doživela prvo snidenje. Sešla in spoznala sta se pri Zalaznikovih ob mrtvaškem odru Pavlove matere, kamor je bila Ančko vzela kropit njena teta. Ko so starejši molili, peli žalostne pesmi in pomilovali vdovca in siroto Pavleta, sta se našla otroka in pogovorila:

„Čegava si?“

„Jeranova. Pa ti?“

„I, Pavle sem. Moja mati so umrla.“

„Revček si.“

„Lažeš se. Naš hlapec pravi, da smo bogati.“

„Zato si revček, ker ti je mati umrla in boš dobil drugo, ki je pisana.“

„Ne maram.“

Dečku so se oči skalile. Deklica ga je tolažila:

„Pa nič ne veruj, saj je ne dobiš in je le Jerajeva Ančka to tekla. Pa da veš, Jerajeva je najbolj klepetav otrok in ji ni nič verjeti, so rekli naša mati. Pavle, le nič ne joči.“

Deček se je potolažil in vprašal:

„Ali ti še imaš mater?“

„Seveda jo imam.“

„Ali se ne bojiš, da še tebi umrje?“

Zdaj so se deklici skalile oči in je deček tolažil:

„Tak, zakaj se jočeš?“
 „Tako grdo si rekel.“
 „Kakor Jerajeva Ančka, kaj ne? Pa nič ne veruj.“

Solnce je legalo v zaton. Fara in vas ste bili že utočili v senci, na Zalaznikovem pa je še bila zarja. Tedaj je rekla Jeranova:

„O, kako je lepo tu pri vas.“

„Ali bi rada menjala z menoj?“ je vprašal deček in pridral:

„Jaz bi takoj.“

„Pridi kdaj v vas,“ je menila deklica.

Deček je pogledal boječe na hišna vrata in rekel:

„Saj bi, pa se bojim očeta. Pa pridi ti k nam.“

„Velikega psa imate,“ je odvrnila.

Takrat je prišla teta in vzela deklico nazaj v dolino. Vso pot ji je deklica pravila o tem, kako je lepo pri Zalaznikovih. Zalaznikov Pavle pa je strmel za odhajajočo in je vedel:

„Ta je dobra. Ančka Jeranova je. Brata ima, očeta in mater in teto. Ančka Jerajeva je pa najbolj klepetav otrok. Prav nič je ne maram.“

Prijazni lajež domačega psa ga je vzdramil. Stopil je k zapuščenemu. Pes se je vzpel veselo k otroku, kateremu se je prečudno znova stisnilo srce v bridkosti, da so mu solze zavrele na lice in močile zvesti živali mokri nos. Žival je bolno zatulila. Deček pa je rekel:

„Sultanček. Naša mati so umrli. Sultanček, to je hudo. Ali bom zdaj dobil res pisano?“

Žival ni vedela in tudi tega ni povedala, zakaj se Jeranova Ančka boji. Glasno pa je zalajal zvesti čuvaj, ko je otrok povedal, da je Jerajeva Ančka klepetava...

Od tistih dob sta se Ana in Pavle pogosteje srečavala in Pavle je od bliže in po osebi spoznal še Jerajevo klepetavo Ančko. Ko pa je prišel v šolo, ji je že prve dni povedal svojo sodbo. Oči so ji zažarele sovražno in je rekla:

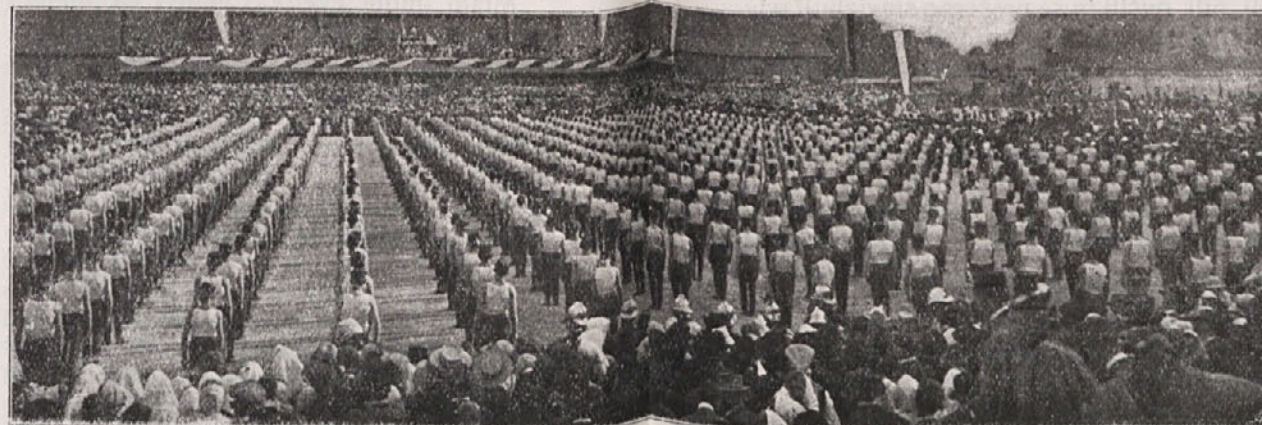
„Poglejte no, pomejniško tele, kako zmerja.“

Komaj je vstopila učiteljica, ga je zadržala. Toda vzgojiteljica ga ni postavila stat. Jerajeva pa je posvarila, da si je grizla ustnice. Po pouku pa se je čudno potuhnila, pridružila se Pavlu in mu obljubila cukrov. Tudi prinesla mu jih je. Tedaj je zopet dvomil, da je klepetava in verjel vprav nasprotno, kakor mu je zdaj Jerajeva povedala, da je Jeranova Ančka hudobna, opravljiva. Povedal je po pravici in nevoljno Jeranovi. Ni se razjezila. Toplo, prizanesljivo je rekla:

„Pavle, pameten bodi.“

Slov.-hrv. katol. shod v Ljubljani 1. 1913: Orli in mar. noše se zbirajo k sv. maši na Kongres. trgu.

Nastop članov k prostim vajam.

Proste vaje vadiateljev.

Nič drugega, a moral je verjeti, da ne obrekuje in je verjel. In čim je rasel, tem manj mu je bilo jasno, katera je prava, ali Jeranova ali Jerajeva. Ko je čul govoriti Jeranovo, mu je bilo, kakor da čuje znan glas onstran groba, glas rajne matere in je bil ves miren in pokojen. Ko pa je spregovorila Jerajeva, mu je bilo, kakor da je zapela prečudna pesem iz nepoznanih daljav, čudnih svetov in sanj in še iz tiste žalosti in tistega hrepenenja, ki ga je občutil, ko je sameval brez družbe in veselih iger na lepem tegobnem domu, ubogi pomejniški otrok...

Pri birmi, katero je prejel skupno z Jeranovo in Jerajevo, so se nekam pobotali in živeli odslej vse mirneje in površneje drug ob drugem. Deček je sprejemal od deklic kakor ste mu nudile: Jeranova prečudne lepe zgodbe iz knjig, ki jih je brala o Rozi Jelodvorski, Miklovi Zali, mučenici Dori in svetnici Fabijoli; Jerajeva preživo domače vesti z vasi in krčme, pesmi s smešnimi besedami in presladko mamečo godbo. Nekoč ste ga deklici obiskale. Tedaj jima je vrnil s sadjem in medom v satovju. Jeranovo so potem tri dni boleli zobje, Jerajevi ni bilo nič. Pavlu se je takrat Jerajeva prvokrat zazdela imenitnejša. Nekaj let pozneje je doživel Pavel še novo spoznanje. Jerajeva se je ogibala Jeranove. Spraševal ju je posamič čemu. Jeranova ni odgovorila nič. Jerajeva je rekla trpko, da je Jeranova — tercijska. Pavle je ni umel. Prav tisto leto je šla Jerajeva z doma v mestno šolo. Za dve leti je ugasnila v Pavlovih očeh. Videval pa ni niti Jeranove...

Kakor bi se bila v tla pogreznila, mu je namreč minila mladostna brezskrbnost. Oče mu je težko obolel. Močni človek je sicer prestal bolezen, a tisti krepki gospodar kot prej ni bil več. Ohromel je bil, le stežka se je mogel kretati ob trpki palici, katero je sprva še nekam voljno prenašal, a občutil iz meseca v mesec bridkeje. Iskal je pomoči v toplicah, ki niso pomagale in je obžaloval težke denarje, ki ga je stala pot. Odslej si je pomagal z nasveti domačih izvedencev, beračev in suhotnih ženic, ki jih je zanesla k Zalaznikovi višini želja domačega kruha, medu, jabolčnika, slanice in po česnu prijetno zaudarjajoče klobase. Tako je prišlo samo po sebi, da je se je moral posvetiti Pavle prečudno zgodaj treznemu gospodarskemu delu. Ni bil sicer sam glava v hiši, a moral je biti očetu desna roka in še noga, zakaj znanih in bližnjih domačih Zalaznikov niso imeli. Skupni delavski posel je čustveno zbližal očeta in sina. Nekaka trpka prijaznost je

vzrastla med njima v precej mirno zaupnost. Kakor o vsakdanjem poljskem opraviilu je govoril oče o sinovi bodočnosti: da mu bo leta kupil, prepisal in poiskal nevesto. Celó o dekletih, ki bi bile godne in sposobne za pomejniško gospodinjstvo, sta govorila mirno, razsodno. Pavle ni prav nič občutil, da je zaobrnila očetova bolezen razvoj njegove mladosti v smeri, ki niso bile povsem prirodne, take namreč, da se je učil biti samostojen, hladen gospodar, preden se je razvrela veselje njegovega fantovstva, preden se je ubrisala vihrava moč mladih udov, preden je duša dozorela v zdravo, polnoletno moštvo. Komaj mu je bilo devetnajst let, ga je res dal oče oklicati za polnoletnega. Takrat nista ne oče ne sin slutila, da so kupljena leta vendar le kupljena, in da znajo nekega dne starejši gospodarji zmajevati z glavo:

„Petdesetletna nevesta, pa dvajsetleten gospodar, vse je en kup.“

Stari Zalaznik je začel sicer tudi duševno pešati. Tedaj se je zglašil pri njem nekak sorodnik, postaren, dobrodušen in precej brbljav „stric“, ki se je hromemu gospodarju čudno prikupil in udomačil. Pavletu je bilo prav. Oče je imel družčino, „stric“ je bil popolnoma neškodljiv. Vedel pa je glede živine — v svojih boljših letih je bil nekje pri močnih kmetih za hlevarja — marsikaj, znal in umel, česar nihče pri Zalazniku. Hlapca in dekli si je znal Pavle prečudno privezati. Bili so mladi posli, mladi gospodar jih je bil gospod. Stari gospodarji pa so slej ko prej zmajevali z glavami:

„Petdesetletna baba, ki se moži, pa mlekozobec za gospodarja, vse po grošu!“

In res je hotela mladost v Pavletu svoja leta. Vaški vrstniki, ki so takoj po „stričevem“ prihodu k Zalaznikovim zaslutili, da je Pavel svobodnejši, so ga speljali v svojo družbo. Zavidali so mu, a so mu hlinili. Plačeval je zanje, se navadil hlinjene hvale, vina, petja. In še za ženskami je začel pogledovati...

Vsaka družba so ljudje: boljši in slabši, in le to je napak, da se mlad človek, ki mu ni hudega na svetu rajši kaj slabega navzame kakor dobrega. V nekaj mesecih se je bil Pavle do dobra predrugačil. Ni se bil skvaril, le slabši je bil postal. Njegova slabost je bila neka bolna veseljaška živahnost, nekako smešno kmetijsko bahaštvo. Saj so bili tudi njegovi vrstniki v obleki in obnašanju nečimurni. Njegova nečimurnost je žalila. Pri fantu, ki je bil skoroda že sam svoj gospodar, je bila videti večja, smešnejša. Očetje, ki so imeli hčere za možiteve,

so ob njem zmajevali z glavo. Matere so bile kakor vselej bolj prizanesljive: upale so in verjele, da to mora biti tako. Tudi njegov čas pride, so mislile. Le prava najga dobi, gospodar bo, kakor so drugi, kakor se pritiče...

Tedaj se je Pavle po dolgem zopet sestel in skoro na novo spoznal z Jeranovo Ano. Kakor pred davnim Ana, tako je bil tedaj on prišel kropit Anino mater. Ob mrtvi sta se našla in mladeniča je čudno pretreslo in se je čudil, kako je mogel tako dolgo pogrešati prijateljice svojih let. Na glas se je čudil zaupno in mu je povedala, da to ni nič čudnega, da je bila malo damo in je še ob nedeljah ostajala v bližnjem trgu, kamor se je hodila učiti šivat. Prisrčno se je poslovil Pavel od deklice. Čudno dobro je vplivala nanj misel nanjo. Zorel je vidno iz svojega otroškega fantovstva, naravnost je povedal očetu, da se bo morda kmalu ženil.

Takrat se je sestel znova tudi z Jerajevo Ano. Vrnila se je bila iz mesta. Nekega dne jo je našel Pavel vračajoč se iz loga v gorah visoko nad svojim domom v veseli družbi neznanih mu mestih mladih gospodkov. Sedeli so v travi ob razgrnjenem prtju, jedli, pili, pušili in se prešerno smejali. Pavle jih je oprezoval. Čudno težko mu je bilo. Prelepa se mu je zdela deklica, a občutil jo je takole samo med moško družbo zelo trpkó. Sam se je skoraj sramoval zanj. Tedaj ga je deklica zagledala, pustila družbo in mu prihitela nasproti. Kakor sestra se je vedla zaupno, vrtela se ob njem, stiskala mu roke, predstavljala ga svojim mestnim znancem za svojega prvega prijatelja, omamila mu duha, da ni vedel ali je vse skupaj šala ali resnica. Rekla je poveljujoče, da je sita svojega „piknika“, da hoče domov. Pavle jo je moral spremljati. Brbljala je vso pot o mestu. Njeni mestni znanci so se bili nekam zgubili. V zadregi je obstal Pavle sam z deklico pred domačimi vrati. Vsega ga je bila opojila z besedo in čudnim neznanim vonjem, ki je lil iz njene mestne obleke. Deklica je hotela vstopiti. Vedel jo je v sobo. Šele proti večeru se je dvignila, da pojde domov. Spremiti jo je moral, ker je rekla, da ji je „kavalirje“ odgnal. S težko glavo se je vrnil v mraku. Neprijetno mu je bilo. Dvoje žalostnih oči se je hotelo užaljeno obujati vanj.

„Ana Jeranova“, je mrmral. Potem pa je rekel: „Ana Jerajevo“. In še je spraševal: „Katera je prava?“

„Tista“ mu je rekel drugi dan oče, „ki bo poštena, pa če tudi bo dišala po senu in hlevu in ne po rožah, kakor mestne lajdre“.

(Dalje.)

Pa smo se razgovarjali.

(Nadaljuje Svecanov Lojze.)

Tisto nedeljo po seji smo jo zavili iz vasi čez polje proti gozdu v Malem delu. Dan je bil čudovito lep. Solnce je stalo še precej visoko, semintja je zašuštel rahel vetrič, da je nalahno zavalovilo morje zlatega klasja, drobno listje na visokih topolih je zatrepetalo, v meji je komaj slišno zašumelo, murni so nevzdržema nadaljevali svojo ubrano pesem. Petje murnov pa se je zlivalo z mehko toploto v zraku in z lahnim valovanjem v zlatem klasju in trepetanjem v visokih topolah in komaj slišnim šumenjem v mejah v tako čudovito harmonijo, da so se pogrezala vanjo naša srca in naše duše.

Jože je bil čudno dovzeten za lepoto božje narave. Kadarkoli smo ob takih poletnih dnevih sedeli v topli senci ob gozdnem parobku, ob katerem so se odbijali valovi žitnega klasja, ter z vsemi čuti sprejemali vase veličastno pesem poljskega dehtenja in gozdnega življenja, takrat mu je obraz postal skoro mehko-pobožen, vse resne in ostre poteze so se ublažile, oči pa so dobile zametast sijaj.

„Najlepša slovenska pesem so naša polja in steze, ki vodijo med njimi,“ nam je ob neki taki priliki govoril — glavo je naslonil na hrastovo deblo, ob katerem je sedel, oči pa so mu zazrle nekam v daljo čez ravnino, ki je bila vsa pregrnjena z zeleno-obrobjenimi zlatimi prti, vanje pa so bile uvezene rože — mak, kokalj, plavice. „V tej pesmi ni človeške hudobije, ni strasti, ni prepira, ni sovraštva — zdi se mi, da je ta pesem najbolj resničen odsev božje lepote.“

Šli smo čez polje in prišli na glavno cesto, ob kateri je stala Šprajcarjeva gostilna. Iz veže se je slišalo hreščanje razglašene harmonike, ki je venomer ponavljala svoj nn-ta-ta, nn-ta-ta. Vmes se je semintja začulo cepetanje čevljev. Nedaleč

od vrat je stalo troje deklet v pisanih rutah in z belimi predpasniki. Očividno so čakale, da jih kdo povabi v gostilno. Pomenkovale so se med sabo in se neprestano ozirale proti vratom. Tedaj stopi na prag visoko zastaven fant, lase je imel mokre in zmršene, v ustih mu je omahovala viržinka, obraz mu je bil modro pordel, počasi in trudno je pogledoval po dvorišču in ko je zagledal dekleta, se je prijel ob vrata ter hripavo zaukal. Viržinka mu je padla iz ust.

„Mejduš, dekleta, katera je najbolj fletna?“ Zazibal se je proti njim, dekleta so so se v zadregi spogledale, umaknile se pa niso.

V tem trenutku nastane v veži vrišč, harmonika preneha, skozi vrata se pripodi gruča pijanih fantalinov, ki se obdelavajo s pivskimi steklenicami in obsipavajo s prekletimi hudiči.

Za njimi prileti iz veže dekle, se vrže v gručo in z jokom in vpitjem vleče fante narazen. Dekleta, ki so stala na dvorišču se hitro umaknejo na cesto, iz veže pa prihitijo gostilničar, močan in zavaljen možakar, ki je v hipu razmetal podivjane fantaline narazen.

„Ali ste ljudje ali zverine?“ je kričal nad njimi in prijel zdaj enega zdaj drugega. „Deklina, ti se pa izgubi, kaj boš delala zdražbo!“

To se je vse zvršilo v trenutku in ko smo stopali že naprej za gostilno, je zopet zaškripala harmonika nn-ta-ta, nn-ta-ta. Kakor bi hreščala: dejmo ga, pijmo ga, suni ga!

Tekmovalna vrsta odseka Št. Peter—Ljubljana, ki je dosegla prvenstvo v tekmi za nižji oddelek na taboru v Brnu 1922.

„Ti, Joža,“ se je ustavil Kranjčev France na sredi pota, „ko bi mi danes ob tej uri napovedali fantovski sestanek pred Šprajcarjevo gostilno z dnevnim redom: Kaj ima fant od orlovskega odseka, bi ne bilo nikomur treba govoriti. Samo gledali bi ta prizor, ki smo ga mi videli, potem bi si rekli: Bog živi in bi šli domov. Kaj misliš, ali ne?“

„Glej, ravno isto je meni prišlo na misel,“ je odgovarjal Joža in nadaljeval pot. „Naši fantje mislijo, da so fantovska leta cunjja, ki jo moraš vsako nedeljo v gnojnici namočiti. Če ne razbiješ par steklenic v zakajeni beznici, če se ne skavsas za kakšno oštarijsko plesaško deklino, če se ne pridusiš in ne zakvantaš, da konjski mešetar zardi, če se ne pohvališ, koliko si ga zvrnil to nedeljo in koliko prejšnjo, potem nisi fant.“

Pa je fantom tudi težko zameriti, če tako mislijo. Zakaj do fantovskih let imajo pra-

vico, do veselja, do korajže, do svobode in če ne vidijo pred seboj drugega zgleda, kako se morajo uveljaviti ta leta, potem jih uveljavijo pač tako, kakor vidijo druge, ki so pred njimi. Novih potov ne utirajo, zato jo vozijo po starih kolovozih, umazanih, blatnih, in ko privozijo čez fantovska leta, tedaj so sami vsi blatni in umazani do dna duše, izrabljeni in izživelci — in celo življenje se jim pozna to blato, nikdar več ne dobijo tistih moči, ki so jih zapravili v teli fantovskih letih.

Če pa se ustanovi orlovski odsek, ki se zaveda, da fantovska leta niso umazana cunjja, temveč vesela, široka, vriskajoča cesta, polna lepot in nad, pa tudi resna in usodepolna za vso bodočnost do groba in čez, cesta, ki se odpira vedno širje v življenje — potem je ta Orel samo s svojim obstojem prinesel ogromno korist fantom. Utrli jim je novo lepšo pot skozi fantovska leta.

(Dalje sledi).

Noben kralj ni dosti bogat, da bi mogel kupiti moje trdno prepričanje. Neodvisnost mojega duha in neoporečnost mojega značaja ni za nobeno ceno naprodaj, četudi bi ga kdo hotel kupiti. Jaz se podvržem Bogu in Njegovi volji, veličastvu resnice in pravosti, postavi in pravičnosti, nikoli pa samovoljnosti in surovi sili, najsi mi stopi nasproti v katerikoli obliki. Naj pride nadme grozeče ali vabeče, od zgoraj ali od spodaj, jaz ji ne dovolim nikakega vpliva na svoje prepričanje. Zato me prav nič ne skrbi, kaj bo prinesla prihodnost.

(Jožef Görres, buditelj katoliške zavesti v Nemcih pred 100 leti.)

Ljubljanski bogoslovci so priredili 2. marca v drugič telovadno akademijo v telovadnici Ljudskega doma za omejeni krog gledalcev, da pokažejo, kakšen uspeh rodi njihova pripava za delo v orlovskih vrstah med ljudstvom. Redni člani Orla so vsi sedanji slušatelji bogoslovne fakultete, bivajoči v semenišču (68). Pri akademiji jih je nastopilo 18 po sporedu: rajalni pohod, proste in redovne vaje, skupina, boks (prosta vaja), vaje na drugo, mizi, konju, bradlji in krogih, orodna skupina, kontra-boks, simbolična vaja. „Naprej.“ V treh četrt ure so razodeli toliko zmisla in volje, pa tudi praktične izurjenosti za telesno vzgojo, da sme Orel mnogo pričakovati od teh svojih bodočih voditeljev in podpornikov. Tudi mladinske akademije 4. III. se je udeležilo veliko število bogoslovcev, drugih prirediteljev tel. tedna pa se radi pozne ure niso mogli udeležiti.

Statistika čl. Orla, ki je 1. 1921 obsegal v 23. župah ozir. 1000 odsekih 64.000 članov in 29.000 naraščaja je narastla v letu 1922 (Brno!) za 80%. 355 odsekov je izvedlo duhovne vaje, v 791 odsekih so se vršila redno mesečna predavanja, v 491 odsekih so gojili petje, v 515 pa dramatiko (1915 iger) in v 250 so imeli Cebelico. Knjižnic so imeli 299 s 40.146 knjigami. Orlovskih listov („Orel“ in župni Vestniki) izhaja 20.000 izvodov. Najvišji praktični cilj vidi danes čl. Orel v osnovanju vse-slovanske krščanske telovadsko vzgojene organi-

zacije, ki jo vneto pripravlja in je v direktnih zvezah z vsemi slovanskimi narodi.

Orlovska vaditeljska šola že deluje v Pragi (marec - junij). Vsi nadšteviltne obiska otvorijo jeseni nov tečaj. Tudi v Brnu začno jeseni s tako šolo.

Mednarodne tekme katoliške telovadske unije bo (ob enem s slavnostmi 25 letnice francoske zveze katol. telovadnih in sportnih društev) 21. in 22. julija v Parizu. V soboto 21. jul. bodo tekme, v nedeljo 22. pa verske slavnosti, slavnostna telovadba, akademije in parade. Za hrano in skupni stan telovadcev računajo dnevno okrog 13 frankov na osebo.

Deutsche Kampfspiele 1922 (nemške tekme). Državni odbor za telesno vzgojo je izdal v knjigi 308. strani strokovno poročilo (ilustrirano) o organizaciji in poteku, doseženih uspehih in izkušnjah 1. tekem nemškega naroda, ki so se vršile lani v vseh panogah sporta in telovadbe i. s. o. t. 22. do 29. jan. v Garnisch - Partenkirchen (zimski sport), od 18. jun. do 2. jul. pa v Berlinu. Sodelovali so tudi Nemci iz inozemstva, zlasti Dunajčani. Glavni nastop tekmovalcev v masi se je vršil 25. jun. (Tudi skupne proste vaje 4000 mož), 29. jun. so tekmovali naraščajniki, 2. jul. pa so zaključili tekme z nastopom zmagovalcev in razdelitvijo vencev, daril in diplom, potem ko so se vrnili v stadij tekači z maratonskega teka (42,2 km).

Tekmi za nemško prvenstvo v nogometu je prisostvovalo 30.000 ljudi (po naših pojmi in navadah za Berlin in za narodne izbirne tekme slaba udeležba); za peterboj se je prijavilo 1350 telovadcev najrazličnejših zvez. Pri nastopih so nosili tudi zastave in bandera društev in zvez. Najmočnejša telovadska zveza sveta: Deutsche Turnerschaft nosi števila bandera, po obliki skoro enaka našim cerkvenim! Dosegli so te dni več novih nemških in baje tudi par svetovnih rekordov. Tekme je podpirala izdatno država in tudi časnikaštvo; visoka šola je zbrala pri njih dragocene fiziološke podatke (mere zmagovalcev, opazovanje srca, vpliv maratonskega teka itd.)

Z uspehom so zelo zadovoljni. Za l. 1926. organizirajo II. D. K. Poročilo je izdala Weidmannsche Buchhandlung (Berlin), sestavil je je dr. Carl Diem, stane okrog 38 Din.

Nesoglasje v vrstah nemških katol. telovadcev je nastalo, ker nekateri dolže svoje organizacijo, da premalo skrbi za dušo, drugi pa opravičeno opozarjajo, da mora vsak telovadeč biti član katoliškega mladinskega društva, ki ima nalogo skrbeti za duševno izpopolnjevanje vseh članov. — Zveza je pozvana od države, da pošlje kot svojega zastopnika v državni odbor za telesno vzgojo svojega prvega predsednika (generalnega predsednika vseh katol. nemških mladinskih zvez) prelata Mostertsa. — 16. sept. je določen kot agitacijski dan za pristop in darove organizaciji kat. telovadcev.

Slov. kršč. soc. zveza za Štajersko je imela 29. XII. občni zbor v Celju. Včlanjenih ima 166 društev, posebej še 70 Dekliških zvez (odseki) in „nekaj“ Mladiških zvez. Glasilo „Naš Dom“ se dobro širi. Predsednik je vnovič poslanec vlč. g. dr. Hohnjec.

Čsl. Orel-Omladina sta zašla v težko rešljiv spor radi vprašanja lastništva tistih omladinskih društev, ki so nehali biti Omladina in so postala Orel. Orlovski zveza želi, naj bi posebna komisija zastopnikov obeh central (zvez) vsak slučaj posebej obravnavala in ga rešila brez škode za obe katoliški organizaciji; Omladina pa trdi, da je zadevno vprašanje jasno rešeno v § 3. njenih pra-

vil, ki pravi, da premoženje razpuščenih omlad. društev pripade centrali. Toda: fantje ene vasi, ki so Omladinci in bi raje postali Orli, ker tako brez dvoma bolje dosegajo cilje katol. omladinske organizacije, naj bi premoženje — zbrano doma — oddali centrali Omladine, kot Orli pa zopet začeli iznova zbirati? Po črki ima prav Omladina, po duhu pa Orel, ki bo gotovo Omladino — požrl, v korist mladini. O zadevi piše tudi čsl. dnevno časopisje. Zvezin nastop Švicarjev bo 7.-9. julija v Einsiedelu.

Alzačani nastopijo 4. in 5. avgusta v Selestat (podzveza).

Nemška „Turnerschaft“ organizira za čas od 14. do 18. julija v Monakovem svoj 13. zvezni nastop, prvi po vojni.

V Pragi grade državni stadij v „Strahovskych lomech“ (za Hradčinom in Perčinom). Delo vodi ministrstvo za javna dela, denar daje min. za zdravje in telesno vzgojo, občina pa gradi dovozna pota in cestno železnico.

Zveza čsl. skautov šteje 21.620 članov, med temi 2090 deklic.

Opis brnskih slavnosti Orla 1922 je izdal v brošuri (23 strani) Švicar Adolf Meyer v Baselu.

S. Dukičeva z Djakova se je vrnila 20. jan. iz dunajske bolnice domov. Na obeh nogah ima proteze. Dunajski Čehi so ji priredili prirčno slovo.

Nova pravila Hrvatskog Sokolskog Saveza je 24. jan. t. l. potrdila vlada. Probujena hrvatska narodna zavest se med sokolstvom hitro širi in vrste H. S. množe. Tudi novi Savez prosvetno in tehnično pridno dela. Od Jugosl. Sok. S. ga ločijo ne le duh ampak tudi kroj in vaje. Oblast je zopet dovolila šolski mladini telovaditi v H. S.

Slavija, znameniti sportni klub v Pragi, zahleva od svojega naraščanja, da telovadi v telovadnih društvih, članom pa to svetuje, ker sportniki spoznavajo pomen vsestranske vaje za dosego sportnih rekordov.

Izšel je 7. zvezek Jurčičevih spisov (lepa Vida itd.) v založbi Jugosl. knjigarne. Dobe se še I. II. III. IV. in VIII. zv. broširani po 18 Din, vezani pa 26 Din. Nanje opozarjamo knjižničarje!

IZ KRAJA V KRAJ

Ježica pri Ljubljani (poročilo za leto 1922). Lansko leto je ježiški Orel bolj ko kdaj doslej razmahnil svoja krila. Poglobil in razširil je predvsem svoje delo v organizatoričnem oziru.

Vršilo se je 20 fantovskih sestankov, na katerih se je obravnavala sledeča tvarina: o zemljiški knjigi, o kat. org. v Nemčiji, o značaju, odnosa in Orlom in Sokolom, o okrožnih tekmah, o umski in srčni kulturi, o človeškem telesu, o državljskih in občinskih pravicah, o Brnskemu taboru, zavarovalnicah, o elektrarni na Fali in tvornici za dušek in Rušah, dalje o mestu Splitu, o razvitju lesa, o celjski obrtni rastavi, razvoju denarja, pomenu borze, o alkoholnem vprašanju (dvakrat), lahki atletiki i. t. d. Na vseh sestankih se je poleg tega reševalo nebroj tekočih zadev (izleti, prireditve, Miklavžev in Silvestrov večer). Najmanjša udeležba 11, največja 30, povprečna 18. — Odbor je imel med letom 25 sej.

Dalje smo imeli 16. sept. redni, 22. dec. pa izredni občni zbor. Na rednem občnem zboru so bili izvoljeni sledeči br.: preds. Ahlin Jože, podpr. Strah Franc, tajnik Sever Franc, blagajnik Dovč Franc, gospodar Snoj Ciril, knjižničar Strah Franc. Vadi-

teljski zbor (6) se je konstituiral: nač. Šuštaršič Peregrin, podnačelnik Sitar Franc, zapisnikar Peršin Anton. V razsodišče so bili voljeni: Snoj C. Dovč J. in Velkavrh M. kot revizorja pa Peršin in Jeromen Janko.

V tehničnem oziru je odsek ostal na lanski stopnji. Pri okrožni tekmi (12 bratov) smo dosegli 58³/₄ točke. Udeležili smo se korporativno okrožne telovadbe v Smledniku, dalje smo bili zastopani pri 15 letnici Orla v Škofji loki in pri 15. I. Orla v Trzinu, v večjem številu smo se udeležili podzvezinega tabora na Bledu, v Celje in Novo mesto smo poslali zastopnike. II. slov. tabora v Brnu so se udeležili sledeči br.: Ivo Kermavner, Fr. Strah, Ant. Peršin, Jan. Jeromen, Fr. Dovč in Fr. Kunaver. Br. Ivo Kermavner se je udeležil tekme za prvenstvo in je dosegel prvo mesto, drugi bratje so nastopili pri telovadbi.

Dne 2. februarja smo otvorili novo „Orlovsko knjižnico“, ki je štela ob otvoritvi 75 knjig; do konca leta se je število podvojilo in je štela ob koncu leta 117 knjig zabavne, 38 pa poučne vsebine. Poleg tega razpolaga odsek s 36. igrami. Knjižnico imamo

urejeno po načinu velikih knjižnic; vsak član plača ob vstopu v knjižnico 1 Din vpisnine in 5 Din založnine (za eventualne poškodbe), nakar prejme tiskano izkaznico v obliki knjižice v žepni obliki, glasečo se na njegovo ime. Od knjig se plačuje po 20 par do 1 Din za dobo 14 dni. Knjig se je izposodilo do 31 dec. 16 članom 137 in sicer po 1:29, po 2:16, po 3:14, po 4:7, po 5:6, po 6:2 knjigi. 45 knjig dosedaj še ni bilo v prometu. Blagajniškega prometa je imela knjižnica 2136'65 Din (+ 1081'55 Din — 1055'10) K dohodkom je prispevala odsekovna blagajna 748 Din, ostanek so darila in izposojevalnina. Vse knjige so snažno zavite in opremljene z etiketami.

Odsekova blagajna je imela prometa 15.258'70 Din (+ 7900'58, — 7358'20, gotovine 542'38 Din v hran. knjižnicah). Vložni zapisnik obsega 88 prejetih in 75 odposlanih pismov; največ se je dopisavalo z okrožjem in podzvezo. Poslovnih knjig imamo 7 in sicer: tajniški zap., vložni zap., zapisnik fantovskih sestankov, kroniko, zap. članov, knjižnično in blagajniško knjigo. Med letom smo napravili novo omaro za knjižnico, povečali oder, nabavili si nekaj novih kulis, kupili novo peč v fantovsko sobo, nov zemljevid Slovenije, ki ga je izdala „Sl. Matica“, vsa okna smo v spodnjem delu prelepili z barvastim papirjem, kar nadomestuje zagrinjala. V zimskem času smo pokurili 900 kg premoga. Odsek ima 2 droga, 1 bradljo, 2 para ročk, 7 kg težko kroglo, 1 par krogov, dva skoka in 1 palico za skok.

Dram. prireditve so bile sledeče: 6. jan. Finžgar: „Razvalina življenja“; ponovitev naslednje nedelje je vsled slabega vremena slabo izpadla; 9. aprila Medved: „Stari in mladi“, ponovitev 23. aprila slabo obiskana; 8. sept. Guis: „Kapelica na Smarni gori“. Ta igra se je ponavljala 14. jan. 1923 v do zadnjega kotička razprodani dvorani, kar je rekord za Ježico; 19. nov. Nučič-Govekar: „Navaden človek“; Miklavžev in Silvestrov večer in 2. aprila Naraščajsko akademijo z igr. „Orlič in drugi tiči“. Odsek se je tudi udeležil procesije o Vel. noči in o Sv. Reš. Telesu ter je o priliki misijona v farni cerkvi na Ježici korporativno prejel sv. zakramente.

Tekom leta je bilo 5 članov izključenih radi zanemarjanja članskega dolžnosti, 2 sta prostovoljno odstopila, 1 se je preselil, 4 so pri vojaki, tako da šteje odsek koncem decembra 50 članov. Br. vojakom smo poslali za Novo leto orlovsko koderdarke in knjigo Spomini orlovske mladosti. Tudi sicer je bil stik z brati vojaki živahen. Redno smo z njimi dopisovali in pisma br. vojakov čitali na fantovskih sestankih, na katerih se je tudi zbralo za nje 43 Din, katere so dobili za božične praznike. Pošiljamo jim tudi redno Mladost.

Naraščaja imamo 20, „Orličev“ je naročenih 25, ki jih plačajo deloma fantiči sami, deloma pa člani in odsek. Odsek je stal vedno na braniku krščanskih načel in se boril za ideale kat. mladine. V tekočem letu bomo skušali dosedanje delo izpopolniti in razširiti ter privedi odsek posebno v tehničnem oziru na stopnjo, na kateri je bil v letih 1920/21. Pri tem nas bo podpirala naša Mladost, ki nam zelo ugaja. Bog živi! — Strah.

Skoplje. Srečno in veselo Alelujo vsem sestram in bratom Orlom želimo Orli vojniki iz 1. čete 21. pešad. puka v Skoplah. V. Janša, Iv. Klančnik, (Dovje), L. Vogelnic, C. Mandeljč, S. Dežman, J. Kristan, (Radovljica), J. Hafner, (Tržič).

Bitolj. Slovenski Orli-vojaki pri 46. pešpolku v Bitolju (Makedonija) pošiljajo vsem Orlom in Orlicam bratske pozdrave za Velikonoč! Bog živi! Ivan Kordiš, Jože Žibert, Anton Silc, Silvester Stirn, Franc Jerala.

Trebinje v Hercegovini. Vesele velikonočne pozdrave in voščila pošiljamo slovenski fantje, ki služimo pri 29. pešadijskem puku v tem skalnatem mestu, vsem dragim bratom in sestricam in ljubi domovini, čitateljem Mladosti in vsem našim dragim somišljenikom in jim kličemo krepki Bog živi! V imenu vseh: Slavko Meško iz Polenšaka pri Ptuj.

Sv. Peter — Ljubljana. Poslovno leto 1922/23 (občni zbor 13. sept. 1922) izkazuje živahno delo odseka. Število sej (14), fant. sestankov (25), predavanj (15), tel. ur (46) in prireditve (2) nam gotovo ni v sramoto. — Uspeh v Brnu nas ni oamamili in uspaval; že 15. okt. smo priredili v Ljud. domu akademijo. Nove odsekove vaje, lastne skupine, število nastopajočih telovadcev (30) tehnično izborni izveden program — vse to je močno dvignilo ugled odseka in orlovstva v Ljubljani. — Miklavžev večer v Unionu 6. dec. je bil gotovo najlepša prireditev te vrste v Ljubljani, dasi nam je konkurenca z gmotno dosti boljše situiranimi nasprotniki zelo težka. — Vpeljali smo izobraževalne sestanke za naraščaj in pevske večere za člane. — 3. jan. smo spremili k večnemu počitku bivšega predsednika br. L. Tomažiča. Globoko nas je zadela izguba tihega in nad vse delavnega brata, ki je bil 11 let glava in duša vsega odsekovega življenja in prvobornika orlovstva v Ljubljani. — 4. februarja smo priredili čajev večer (brez alkohola); bila je to prva prireditev te vrste v našem odseku. Zabave in živahnosti je bilo ta večer celo mnogo več kakor na prejšnjih zabavah, ko smo točili tudi alkoholne pijače. Celotni uspeh je bil pri čaju, mleku, malinovcu in pecivu prav zadovoljiv. Poskusite tudi drugje, ne bo vam žal! — Za praznik sv. Jožefa poskusimo z duhovnimi vajami. Več članov je priglasilo pristop k Marijini družbi. Združili bomo orlovsko in Marijino zastavo.

Rakek pri Cirknici. Po dolgi leti vojne in laške okupacije zatrti Orel se je zopet oživel in novo življenje polni naš Ljudski dom. 2. dec. 1922 smo na občnem zboru izvolili nov odbor: preds. Modic Anton, nač. Modic Andrej, tožnik Modic Franc, vadiatelj Bombač A., Gregorič J., Koščak Al. Članov je 23 in 6 podornih, članic 16, naraščaja 16 dečkov in 26 deklic. Tedenskih telovadnih ur je 16. Kmalu si nabavimo več orodja, ker imamo samo drog še od preje. Pomagali smo tudi v Begunjah ustanoviti odsek.

A. Modic.

Družba prijateljev je 18. II. zbrala za naš odsek pri g. Iv. Faburju 160 K. Hvala jim!

Semič. Gibljemo se prav veselo in pripravljamo tekmo in akademijo za april. V februarju smo imeli srenjski tridnevni tehnični tečaj, ki se ga je udeležil črnomaljski in adleški odsek, pa tudi mi smo ga prav dobro izrabili. Ni nas veliko, samo 26 članov in imamo 17 krolej, 70 Orličev in 60 krolej zanje. Članic nimamo, pač pa smo pričeli z gojenkami, ki jih je že precej veliko, in se moramo zahvaliti gospodičnem konsumu, ki jih prav pridno vežbajo. V jeseni smo izgubili najpridnejšega brata tajnika Ivana, ki ga pogreša še sedaj cel odsek. Ni bilo drugače, da smo tudi drugi člani poprijeli vsak za svoje delo in ga sedaj tudi že dobro izpeljavamo. Tudi vodstvo srenje smo morali prevzeti s tako mladimi člani. Priredili smo pred pustom igro „Domen“ ob veliki udeležbi. V prvi vrsti se moramo zahvaliti našemu požrtvovalnemu g. župniku, ki so nam naredili dom, da se sedaj lahko skupaj zbira. Bog jim plačaj njihov trud!

J. Plut, preds.

Erman & Arhar

mizarstvo

Št. Vid nad Ljubljano 4

Priporočava se za vsa-
kovrstna stavbna in po-
hištvena dela.

Načrti, proračuni brez-
plačno.

Stalna zaloga pohištva.

Cene nizke.

Postrežba točna.

**Najboljša in najsigurnejša prilika za
štedenje!**

Ljudska posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, Miklošičeva cesta 6, pritličje
v lastni hiši, nasproti hotela „Union“ za frančiškansko
cerkvijo

sprejema hranilne vloge in vloge v tekočem
računu in jih obrestuje po

 5%

brez kakega odbitka, tako da sprejme vsak
vložnik od vsakih vložnih 100 kron čistih
5 kron na leto.

Za nalaganje po pošti so poštahranilnične položnice
na razpolago. — Skupno stanje vlog je bilo koncem
novembra l. 1922 nad 110 milijonov kron. — Rezervni
zakladi znašajo nad 1 milijon kron.

„INDUS“ D. D. PREJE CARL POLLAK

Tovarna za usnje, vseh
vrst čevljev (posebej za
telovadne čevlje) in
gamaš v LJUBLJANI.

Kdor hoče postati član

Prvega delavskega konsumnega društva

naj se prijavi v **poslovodstvu v Ljubljani** —
Kongresni trg 2 ali pa v kateri izmed poslovalnic, i. s.:

Dunajska cesta št. 36,	Ruše,
Zaloška cesta št. 15,	Brezno,
Celovška cesta št. 1,	Prevalje,
Vič-Glince št. 214,	Mežica,
Svetje-Medvode	Črna,
Škofja Loka,	Bloke-Podvelki vrh,
Kranj,	Bloke-Nova vas,
Križe pri Trzinu,	Novo selo pri Koč.,
Trzin na Gor.,	Ljutomer,
Domžale,	Struge,
Mengeš,	Dev. Mar. v Polju,
Šmartno pri Litiji,	Št. Janž, Dolenjsko,
Sv. Križ pri Litiji,	Karmel,
Trbovlje,	Jagnjenica,
Poljčane,	Semič,
Makole,	Sv. Križ pri Kostanj.,
Maribor,	Cerklje na Dolenj.
Studenci pri Marib.,	

Orli!

Zavarujte svoje življenje, po-
slopja in premičnine le pri

Vzajemni zavarovalnici

v Ljubljani Dunajska c. 17

PODRUŽNICE: Celje, Breg 33;
Zagreb, Pejačevićev trg 15; Sara-
jevo, Vrbanja ulica 4.

„Mladost“, glasilo Orlovke Podzveze v Ljubljani, izhaja 1. v mesecu. — List izdaja konzorcij „Mladosti“ v Ljubljani. — Upravništvo je v Ljubljani, Ljudski dom (pisarna O. P.). — Tiska tiskarna „Tiskovnega društva v Kranju“. — Urednik: Jernej Hafner, Ljubljana, Sv. Petra cesta 80. — Odgovorni urednik: Jožko Lindič.

Naroča se pri upravništvu „Mladosti“ (Ljubljana, Ljudski dom). Stane: za člane (skupaj s članarino Podzveze) mesečno 2.50 Din (pri skupni pošiljki na odseke), za vse naročnike, ki jo dobijo na svoj naslov: letno 30.— Din. Posamezna številka stane 2.50 Din. Za naročnike izven Jugoslavije po dogovoru.

Dopise je treba pošiljati na urednika, ne na upravništvo. Dopisi, ki pridejo uredniku v roke po 10. v mesecu, se odlože za prihodnjo številko.

Inserate sprejema upravništvo.

Naročajte naše časopise:

„Slovenec“ „Domoljub“ „Bogoljub“

najboljši slovenski dnevnik. najbolj razširjen slovenski prvi slov. nabožni mesečnik,
Mesečna naročnina Din 12.— tednik. Polletna naročnina glasilo Marijinih družb. Pol-
Din 12.— letna naročnina Din 7.—

Naslov za naročila:

Ljubljana, Kopitarjeva ulica 6.

CENIK

lastne zaloge „Društvene nabavne zadruge“ Ljubljana (Ljudski dom)

I. Tiskovine.

Zlata knjiga	Din 10.—
Vadnik II. izdaja	6.—
Poslovnik	8.—
Mladinske in telovadne igre I. in II. del po	5.—
Spomini orlovke mladosti	3.—
Mladost, celotni letnik	5.—
„posamezne številke	0.50
Osnutki (11 številke)	11.50
Kulturno politično predavanje	2.—
Uvod v krščansko sociologijo	4.—
K mamici (igra za otroke)	3.—
„Lovski tat“ in „Erazem Predjamski“ (dve igri)	3.—
Medved: „Stari in mladi“ (igra, mešane vloge)	5.—
Goslarica naše preljube Gospe (igra, ženske vloge)	5.—
5 izodov skupaj	15.—
Slavič: Prekmurje	5.—
Česko-slovenska slovnica	6.50
Srbska početnica	6.50
Besedilo k strasbourškim vajam	1.—
„k vadičjskim vajam 1921	1.50
„k članskim vajam 1922	1.50
„k naraščajskim vajam 1922	0.50
Slike vadičjskih vaj 1921	3.—
„članskih vaj 1921	3.—
Poslovne pole a	0.50
Zapisnik sej	25.—
Blagajniški dnevnik v zvezkih	6.—
Bloki za podporno članarino	3.—
Razglednice (tudi za šaljivo pošto)	0.25

II. Skladbe.

Orlovska pesmarica	5.—
Česka orlovska pesmarica	13.—
Orlovska koračnica za klavir	1.50
„ „ „ godbo (Hub.)	16.—

Mavnete Orli, korač. za godbo	Din 16.—
Orlovska himna za godbo	16.—
Orle vzletel k višinam! (Krežel) za godbo	14.—
Brnske članske vaje za klavir	5.—
Note za vadičjske vaje 1921	1.50
„ „ članske vaje 1921	1.50
„ „ vaje Orlic I. 1923, 1. izvod	8.—
2	10.—
Stare note k članskim vajam	1.—
Orlovska budnica (Premr!) za moški zbor	1.50
Trobenške koračnice	1.50
Orlovski klci na rog	0.25
Popol. tiskov. za Čebelico z navod.	40.—

III. Telovadna obleka.

Telovadne hlače	125.—
Pasovi	12.—
Telovadni čevlji	85.50

IV. Kroj.

Blago za kroje, najfineše m a	185.—
Ruš (rdeče blago za srajce)	25.—
Fini rujav klot (za podlogo surk)	60.—
Unjati pasavi	37.50
Garniture za surke	70.—
Članske in naraščajske čepice	24.—
Naraščajske kravate	10.—
Orlovska peresa, komad	1.50
Šopki za naraščajske čepice	1.50
Znaki s kokardo za čepice	5.50
Orlovski znaki	6.—
Marijinski znaki	0.50
Rdeči gumbi za srajce	1.—

V. Razno.

Trakovi za rogove	16.—
Valaške (slovaške palice)	20.—

Pri nakupu drugih predmetov (telovadnega orodja itd.) posreduje Društvena nabavna zadruga v korist odsekov.

Cene so vsled vedno rastočih cen neobvezne. Poština in zavojnina se zaračunava posebej.